І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ЛИСТОПАДА 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 23, 1966 No. 218. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 22 листопада 1966

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНЦІ ПЛАТИТИМУТЬ більші ціни за харчі і в 1967-му році. Але збільшення цін на харчі в найближчому році не буде таке велике, як в цьому році, коли харчі подорожчали аж на 6 відсотків, так передбачає Департамент Рільництва. Цьогорічне збільшення цін на харчі було спричинене в трьох п'ятих більшими цінами, які діставали фармери, і в двох п'ятих внаслідок того, що подорожчали кошти продажу харчів. Цього року кошти харчів збільшилися внаслідок цього, що збільшилися ціни на м'ясо, домашню птицю, молочні продукти та яйця. В найближчому році фармери менше мають скористати зі збільшення цін на харчі, як цього року.

ЗМІНИ В РЕЧЕНЦІ ВИПУЩЕННЯ космічного корабля Аполло. Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що перший лет довкола Землі в проєкті Аполло відбудеться не на початку січня, як давніше передбачали, але аж в лютому або в березні 1967-го року. Цей лет має тривати 14 днів і в ньому мають взяти участь астронавти полковник летунства Вірджін І. Ґріссом і підполковник летунства Едвард Г. Вайт та підкомандор фльоти Роджер Чеффі. Після цього мали випустити другий космічний корабель в проєкті Аполло, два або три місяці пізніше, але тепер скасували цей другий лет довкола Землі.

КОЛИШНІЙ ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ Ґарднер відзначає 22-го листопада 98-і роковини з дня народження в місцевості Юведді в Тексасі. Він був віце-президентом за перших двох каденцій президентури Ф.Д. Рузвелта в роках 1933-1940. В 1941-му році він розійшовся з президентом Рузвелтом і виїхав до Тексасу у віці 75-ох років, заявляючи, що хоче жити 93 роки. Він вже перевиконав цей вік і хоче дожити до ста років. Студенти коледжу мають виконати коротку програму перед домом Ювілята. Президент Джансон пришле йому депешу, а, можливо, що і сам приїде з побажаннями. 70-річний син Ювілята сказав, що його батько щороку дістає торт від пекарні Волтера Кеніґа в Остені.

ОРБІТЕР 2 ПЕРЕСИЛАЄ НА ЗЕМЛЮ дуже добрі світлини поверхні Місяця, щоб науковці могли вибрати найвідповідніше місце, де міг би осісти космічний корабель із двома астронавтами, які мають в 1968-му або 1969-му році досліджувати Місяць. Орбітер 2 почав фотографувати Місяць в п'ятницю 18-го листопада. Він має фотографувати різні місця на Місяці до 24-го листопада, після чого перешле на Землю всі зроблені світлини. Під час кружляння довкола Місяця Орбітер 2 наближається до цієї плянети на віддаль 24-ох миль, а найбільша його віддаль від Місяця виносить 1,143 милі. Всі світлини, присланi на Землю, є дуже добрі.

70-РІЧНИЙ ЕМЕРИТ ЗБУДУВАВ годинник, який він сам називає „демонстративним патріотом", а його донька зве його чудасією, бо він показує години, дні, дати, місяць, час сходу й заходу сонця, фази місяця. Щочвертьгодини грає різні мелодії, відзначає святкові дні, виставляє американський прапор. У свята грає цей годинник „Роковиновий Вальс", а в релігійні св'ята „Аве Марія". Він може заграти і „Геппі Биртдей". У Дні Вшанування Поляглих годинник показує державний прапор похилений вниз. Цей годинник збудував Вілліям Кесседі. Він працював над ним 5 років, перейшовши на емеритуру в 1961-му році. Давніше він працював в Радієвій Корпорації в Бунтоні, Н.Дж.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЛЕВІ ЕШКОЛЬ ЗАЯВИВ, що його уряд призадумується над „запечатанням", себто герметичним закриттям кордонів, що ділять Ізраїль від його арабських сусідів. Більша частина тих кордонів, що простягаються довжиною 590 миль і ділять Ізраїль від Ливану, Сирії, Йорданії та Египту — відкриті і мають пустельний характер. Ідеться про створення системи бункрів і безперервних військових стеж між ними.

СОВЄТСЬКИЙ „ПРЕЗИДЕНТ" МИКОЛА ПІДГОРНИЙ СКІНЧИВ в минулу неділю 20 листопада свої офіційні відвідини в Австрії. На від'їзді він заявив, що Совєтський Союз не змінив свого становища щодо взаємин між Австрією і Европейською Економічною Спільнотою: СССР уважає, що кожний договір між Австрією і тією західньо-европейською економічною організацією узалежнив би Австрію економічно і політично та пошкодив би її невтральности. Тому СССР є проти будь-якого такого договору.

МАРОККАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГАССАН II ПРИБУДЕ до Америки з офіційними відвідинами на весну наступного року. Гассан II править, як абсолютний монарх, але зберігає постійний контакт з лідерами різних груп та зручно лявірує між Заходом і Москвою.

У ВИБОРАХ ДО МІСЬКОЇ РАДИ У МАДРИДІ ОПОЗИЦІЯ, ЩО СКЛАДАЛАСЬ ІЗ МОНАРХІСТІВ І ПОСТУПОВИХ КАТОЛИКІВ, ЗИСКАЛА коло 30% голосів. Хоч єдина, допускальна в Еспанії політична партія Фалянґа здобула всі 36 мандатів, проте опозиція, яка в останній хвилині виставила власних кандидатів і майже не вела ніякої пропаґанди, виявила поважну силу.

АРАБСЬКА ЛІҐА БОЙКОТУ ТОРГІВЛІ З ІЗРАЇЛЕМ ВИРІШИЛА на своїй 24-ій з черги конференції у Бейруті в Ливані, щоб добавити американську фабрику автомобілів Форда і компанію Кока-Кола до тих чужинецьких фірм, які торгують з Ізраїлем і тому підлягають бойкотові всіма арабськими країнами. У тій конференції взяли участь Альжир, Ірак, Йорданія, Кувайт, Ливан, Лібія, Марокко, Савді Арабія, Судан, Сирія, Єгипет і Ємен.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ЗАПЕРЕЧИВ, наче б він свідомо скерував свій літак, що мав за ціль Париж, до Праги, де чеські комуністи арештували американського громадянина чеського роду Владиміра Казана-Комарека, закинувши йому „зраду і шпигунство". Очевидно, чеські й совєтські власті діяли тут у порозумінні. Чехи не дозволили до цього часу представникові американської амбасади бачити арештованого американця.

БОЛГАРСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР І ПАРТІЙНИЙ ШЕФ ТОДОР ЖІВКОВ ЗАДУМУЄ зректися становища прем'єра, зберігши за собою становище головного секретаря компартії. Ще тільки в Східній Німеччині Вальтер Ульбріхт та в Чехословаччині Антонін Новотни займають обидва становища, роблючи їх також формально диктаторами в даних країнах.

Президент має залишитися в Тексасі аж до відкриття 90-го Конґресу

Остін, Тексас. — Президент Джансон в суботу 19-го листопада залишив шпиталь в Бетесді, Мериленд та прибув до Тексасу, де на своїй фармі плянує перебувати аж до 10 січня 1967 р. коли 90-ий Конґрес почне першу сесію. Президент має видужувати зі своїх двох операцій, але на нього чекає велика праця, бо вже його помічники-фахівці приготовляють бюджет на 1968-ий рік, який почнеться 1-го липня 1967-го року. Пресовий секретар Білого Дому Білл Моєрс заявив, що вже цього тижня Президент буде обговорювати справу кількости англійських та американських військ в Західній Німеччині та справу коштів утримування їх. Комісія, складена з представників Західної Німеччини, Великої Британії та ЗДА від жовтня нараджується над цією справою. До Президента цього тижня мають прибути: державний секретар Дін Раск, секретар оборони Роберт МекНамара, окремий асистент Президента Волт В. Ростов і дорадник Президента Джан МекКлой — колишній високий комісар ЗДА в Німеччині. В неділю Президент був на Богослужбі в церкві. До церкви автом керувала пані Джансон, а після Богослужби сам президент провадив машину, хоч його лікар заборонив йому це робити на деякий час після операції. В святині Першої Християнської Церкви, до якої належить Президент, Проповідник дякував Богові за те, що „швидко прийшов до здоров'я його слуга — наш Президент". Президент є старшиною в цій церкві і щедро жертвує на неї. Президент не міг співати разом із вірними в церкві, бо його горло ще не зовсім здорове після операції. Президент ще відчуває болі в тій частині, де йому оперували внутрішню пропуклину. В понеділок Президент розмовляв телефонічно з членами свого кабінету.

Збройні сили ЗДА зростуть в 1967 році до 475.000

Сайґон. — Офіційно проголошено, що теперішні збройні сили ЗДА у Південному В'єтнамі охоплюють 358.000 військовиків, але до кінця цього року дійдуть до 375.000. Впродовж наступного року американські війська у В'єтнамі будуть збільшені на кругло 100.000, отож вони дійдуть під кінець наступного року до сили 475.000 військовиків. У цьому році Америка збільшила свої війська у В'єтнамі на 200.000 вояків. Постійне підсилювання тамошніх збройних сил необхідне з уваги на постійний доплив нових комуністичних військ з Північного В'єтнаму: американські й південно-в'єтнамські військові кола припускають, що впродовж наступних місяців Північний В'єтнам перекидатиме місячно на південь по 5.500 свого раґулярного війська. Комуністичні збройні сили у Південному В'єтнамі настільки вже наситчені реґулярними частинами північно-в'єтнамської армії, що вони перевищують автохтонний в'єтконґ і внаслідку між північно-в'єтнамськими та автохтонними комуністами приходить раз-у-раз до дисонансів. Північний В'єтнам думав перемогти американців так само, як свого часу переможено французів, але велетенські втрати комуністів у кожній їхній офензивній спробі, недуги і голод примусили їх перейти до дефензивної тактики, вимінати знову одвертих боїв та посилити терористичну акцію.

Бруклин-Північ відзначив Академією Листопадові Роковини

Бруклин, Н.Й. — Українська Громада в Бруклині - Північ в неділю 20-го листопада відзначила Академією Листопадові Роковини, які відбулися у великій залі Українського Народного Дому. Академію розпочали відспіванням Американського гимну у виконанні Церковного Хору під дир. Лева Рейнаровича. Цей сам хор відспівав і стрілецький гимн „Гей у лузі червона калина". Доповідь про Листопадовий Зрив виголосив о. Йосиф Рейнарович. Панна М. Сметанюк віддеклямувала А. Легіда „Ми є, були і будем". Церковний Хор під дир. Л. Рейнаровича відспівав М. Гайворонського „Коли ви вмирали", В. Третяка „Марш молоді" і М. Фоменка „За волю України", а Юнацтво Осередку СУМА виконало три пісні УПА „Заплакали карі очі", „Розпрощався стрілець" і „Подай, дівчино ручку на прощання". Члени Відділу ООЧСУ відіграли сценку „У кватирі полковника Вітовського". При фортепіяні був проф. Т. Левицький.

Хор Української Католицької Церкви в Нюарку дав Концерт в Ню Йорку

Ню Йорк. — Хор Української Католицької Церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. влаштував Концерт творів релігійної музики в Ню Йорку в авдиторії школи св. Юрія з нагоди 50-ліття свого існування. Мішаний хор виконав А. Гнатишина „Возвеличання Пресвятої Богородиці" і його ж „Чи Ти мене, Боже, повік забуваєш?" зі солями О. Стецури та Д. Бортнянського „Сей день, єгоже сотвори Господь" і його ж „Блаженні людіє" та А. Гнатишина „Богородице Діво" з сольо З. Лавришко - Бундзяк. Пані З. Гавришко - Бундзяк відспівала дві сольові пісні при акомпаніяменті пані Галі Клим. Чоловічий хор відспівав Ваґнера „Хор паломників", Л. Бетговена „Пісню природи" і Т. Шеґедина „Слава, Богові нашому слава". Концерт закінчився продукціями мішаного хору, який виконав такі твори: „Нова радість стала" і „Рождество Христове" — К. Стеценка і Д. Бортнянського „Слава во вишних Богу" — різдв'яну псальму. Хорами диригував М. Добош, акомпаніювала їм М. Цибик. Від церкви св. Юра вітав хор о. парох Орест Засійбіда, ЧСВВ і від Церковного Хору при церкві св. Юра проф. Іван Хомин. Публіка щиро дякувала Хорові та всім виконавцям за дуже добре виконання, а шкільні діти піднесли гостям з Нюарку квіти.

Америка доставлятиме нову зброю Йорданії

Об'єднані Нації. — У тому самому часі, як представник Йорданії на Раді Безпеки Об'єднаних Націй зажадав, щоб Рада Безпеки не обмежилась до словесного натаврування збройного наїзду Ізраїлю проти прикордонного йорданського містечка 13 листопада ц. р., а ухвалила перевести проти Ізраїлю також господарські санкції, — Уряд ЗДА проголосив, що він рішив дати Йорданії дальшу допомогу зброєю. Ці дві події — стверджує преса — стоять у взаємному зв'язку: ЗДА хочуть задокументувати ділом, що той ізраїльський наїзд стався без відома і згоди ЗДА, а — навпаки — проти становища ЗДА, та що ЗДА хочуть скріпити становище йорданського короля Гусейна, політично поміркованого державного мужа, який противиться верховодницьким амбіціям єгипетського президента Ґамаля Абдель Нассера. ЗДА дали в минулому році Йорданії готівкою і доставами коло 40 мільйонів дол. Ця сума буде збільшена — твердить преса. Йорданський прем'єр Васфі Аль-Таль закинув іншим арабським країнам, що той ізраїльський наїзд проти Йорданії доказав, що нема між арабськими країнами солідарности та що, зокрема, Єгипет не дає Йорданії летунської охорони і воліє тримати велику армію в Ємені, ані ж біля ізраїльського кордону.

ЗДА дещо змінюють свою позицію щодо членства Пейпінґу в ОН

Об'єднані Нації. — З'єднані Держави присдналися до пляну Італії, щоб окрема Комісія розглянула проблему допущення Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй та перевірила, чи Комуністичний Китай бажає собі цього і чи він, вступивши до ОН, буде підпорядковуватися чартерові Об'єднаних Націй. Американський Амбасадор, Артур Ґолдберґ, заявивши підтримку збоку Америки італійському внескові, водночас підкреслив, що ЗДА не вирічуться своїх договірних зобов'язань супроти Вільного Китаю з його осідком на Тайвані (Формозі) та що ЗДА вважають, що членство Вільного Китаю в Об'єднаних Націях не може бути предметом торгу. Співспонзорами італійської пропозиції є Бельгія, Болівія, Бразилія, Чіле, Тринідад і Тобаґо. Другу резолюцію зголосили Альбанія, Альжир, Камбоджа, кол. французьке Конґо, Ґвінея, Малі, Пакістан, Румунія і Сирія. Та їхня резолюція закликає — викинути з Об'єднаних Націй Вільний Китай та прийняти на його місце Комуністичний Китай. У випадку, як би Генеральна Асамблея відкинула італійську пропозицію, проти якої заявилися СССР з усіма комуністичними країнами, Франція, скандинавські країни і багато інших, — тоді прийде під голосування американський внесок, що справа прийняття Пейпінґу до ОН є „важливою" справою і тому вимагає двох третіх позитивних голосів для важности ухвали. Хоча ЗДА рішуче противляться виключенню Вільного Китаю, проте присднання до внеску Італії вказує на легку зміну у дотеперішньому неґативному становище ЗДА: італійський внесок у практиці допускає можливість перебування в Об'єднаних Націях „двох Китаїв". Однак обидва Китаї відкидають ту концепцію. Дебати в ОН продовжуються.

Д-р Володимир Соколовський здобув нові успіхи на міжнародному науковому форумі

Шикаґо. (оа). — Комітет Европейського Конґресу Ветеринарних Лікарів запросив д-ра В. Соколовського, дійсного члена Наукового Товариства ім. Шевченка і директора знаного шпиталя для звірят в Шикаґо, до участи в цілогодинних доповідях Конґресу, який відбувся в днях 12-15 жовтня ц. р. в Ганновері, Німеччина — при тамошній Високій Ветеринарній Школі. Д-р В. Соколовський виголосив дві доповіді і брав участь в дискусійному панелі. Про рівень його доповідей і дискусії в панелі свідчить вимовно факт, що запрошено його вести семінар із ділянок його спеціяльности у ветеринарній медицині, в жовтні 1967 року, на хірургічному відділі Університетської Клініки в Мюнхені. Також і Австрійське Товариство Ветеринарних Лікарів, щоб забезпечити собі участь д-ра Соколовського, що не міг залишитись в Европі по 22 жовтня, з професійних причин, — у з'їзді, перенесло частину доповідей свого наукового з'їзду, що мав відбутися 27 жовтня на день 20 жовтня ц. р.

Д-р Соколовський доповідав у Відні про операцію серця у пса (із фільмовими показами), а також, на бажання Товариства, про ветеринарну практику в ЗДА, відносно малих звірят. Австрійський науковий ветеринарний світ прощав Д-ра Соколовського окремим бенкетом в Курсальоні у Відні.

Не менші успіхи мав д-р Соколовський на терені ЗДА. В червні 1966 р. виголосив він наукову доповідь на з'їзді Американського Ветеринарно-Медичного Союзу, Відділ Індіяна, про хвороби печінки у псів. З черги, Американський Ветеринарно-Медичний Союз, Відділ Кензас і Союз Американських Шпиталів для Звірят, запросив його до участи в семінарі, що відбувся в днях 28-29 вересня 1966 р. Д-р Соколовський виголосив тамже дві повногодинні доповіді з ділянки хвороб у котів та інших малих звірят. Ці доповіді Союз плянує опублікувати і просив вже його про дозвіл публікації.

Відгомін на доповіді д-ра Соколовського, виголошені в Кензасі, не дав на себе довго ждати. Комітет річного з'їзду Союзу Американської Ветеринарної Медицини запросив його із повногодинною доповіддю на цей з'їзд, що відбудеться в днях 23-25 січня 1967 р.

Звіт про операцію серця появився в магазині „Пет — Фер". Там згадано також про модерне устаткування Шпиталя для Звірят, що його директором є д-р В. Соколовський.

Д-рові Соколовському минає цього року 50-ий рік життя і майже 30 років наукової праці, яку він почав в дуже молодих роках.

ПРАЦІВНИКИ УНС І „СВОБОДИ" ПАМ'ЯТІ СВОГО СПІВРОБІТНИКА

Джерзі Сиzі. — З кінцем попереднього тижня, в п'ятницю 11-го листопада, в Карні Н. Дж. помер довголітній працівник Головної Канцелярії УНС та співробітник „Свободи" св. п. Теодор Литвинюк. Пам'яті свого довголітнього товариша праці урядовці і працівники УНСоюзу та „Свободи" візьмуть участь у Службі Божій та панахиді за спокій його душі, що будуть відправлені тут у сусідній до Головної Канцелярії УНС українській католицькій церкві св. Петра і Павла в середу 23 листопада, о год. 11-ій перед полуднем, а опісля матимуть, разом з родиною Покійного, спільний обід. Крім цих поминок та вінка на могилу Покійного, працівники УНС і „Свободи" склали суму 100.— дол. та пожертвували її на Український Католицький Університет в Римі.

МАЙНО УНС ПЕРЕСТУПИЛО 32 МІЛЬЙОНИ ДОЛЯРІВ

32-мільйонова усмішка: головний касир **УНС** Іван Кокольський при своїм робочім столі в Головній Канцелярії **УНС** з усмішкою стверджує, що майно **УНСоюзу** „заокруглилось" на ще один мільйон, **уже 32-ий.**

Джерзі Сиzі. — З кінцем жовтня ц.р. майно Українського Народного Союзу переступило 32,000,536.07 — інформує головний касир Іван Кокольський. Це є перший мільйон, що його „заокруглив" п. Кокольський, перебравши уряд касира з днем 1-го липня ц.р. від довголітнього свого попередника п. Романа Слободяна. Майно УНСоюзу в тому часі, себто з днем 1-го липня ц.р., виносило 31,536,725.58 дол. Ів. Кокольський, колишній головний радний і опісля головний контролер УНСоюзу, був обраний на головного касира УНСоюзу на 26-ій конвенції, що відбулася в травні цього року в Шикаґо. Це вже вдруге цього року майно УНСоюзу переступило мільйонову суму, бо 1-го січня ц.р. воно виносило 30,985,454.98 дол.

Монтреальська Округа УНС широко розгортає свою активність

Монтреал, Канада. (Б. М.) — У рямках наміченого монтреальським Окружним Комітетом відділів УНС пляну у присднуванні нових членів і докладнішого обзнайомлення усього українського загалу нашої округи з найстаршою тепер існуючою українською громадсько-фінансовою установою у вільному світі, Окружний Комітет запросив до Монтреалу головного предсідника цієї установи п. Йосипа Лисогора. Ціллю приїзду головного предсідника УНСоюзу було зустріти і нав'язати контакт з громадянством, сконстатувати на місці умовини росту УНСоюзу на цьому терені і з управами відділів наладнати співпрацю. Старанням головного радного і голови Округи УНС п. Дмитра Попадинця і управ Відділів такі стрічі відбулися в днях 12, 13, 14 і 15 листопада ц. р.

У цьому відносно короткому часі Головний Предсідник використав усі можливості контакту з грома-

(Закінчення на 4 стор.)

На першого секретаря правління СПУ обрано О. Гончаря, до президії увійшли Іван Драч та Дмитро Павличко

Київ. — В суботу 19 лис. ц. р. закінчився тут П'ятий з'їзд письменників України. Після з'їзду відбувся пленум новообраного правління СПУ, на якому обрано президію правління, до якої увійшли між іншими: М. Бажан, О. Гончар, І. Драч, П. Загребельний, О. Корнійчук, В. Коротич, А. Малишко, Л. Новиченко, Д. Павличко, П. Панч, Л. Первомайський, Ю. Смолич, М. Стельмах, П. Тичина. Першим секретарем правління СПУ обрано Олеся Гончаря, на дальших секретарів: Ю. Збанацького, П. Загребельного, М. Зарудного, В. Козаченка, П. Панча, В. Коротича, Л. Новиченка, Дм. Павличка. На голову ревізійної комісії обрано І. Цюпу. В з'їзді брало участь: 297 прозаїків, 247 поетів, 33 драматургів, 75 критиків, 46 перекладачів.Президія Верх. Совєту УССР надала Спілці Письменників України „почесну грамоту" за „активну громадсько - політичну діяльність, широку пропаґанду рішень XXIII з'їзду КПСС та XXII з'їзду КПУ і за вклад у зміцнення дружби народів Совєтського Союзу".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ТРИДЦЯТИЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА ВПР. О. В. АНДРУШКОВА

Бруклин. — Українська католицька парафія церкви св. Духа в Бруклині разом з українською громадою Бруклину влаштовують відзначення 30-ліття священства пароха тієї церкви і декана нюйоркського деканату Впр. о. Володимира Андрушкова. В неділю 27 листопада о год. 4-ій по пол. буде відслужена Ювілятом в присутності Стемфордського єпископа Владики Йосифа Шмондюка Божественна Літургія. Після Богослуження в залі парафіяльної школи відбудеться бенкет на пошану Ювілята.

СЕМІНАР ПРОБЛЕМАТИКИ ТУСМ

Бофало. — Головна Управа Товариства Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського влаштовує тут в днях 24-го (День Подяки) до 27-го листопада ц. р. „Семінар проблематики ТУСМ". Семінар почнається в год. 1-ій після полудня в четвер 24-го листопада. Реєстрація для учасників Семінара в домівці „Дніпро" від г. 11 перед полуднем до 1-ої після полудня. Під час Семінара передбачені доповіді, дискусія, екскурсія, вечірка та забава. Доповідачами мають бути: д-р Зенон Винницький, д-р В. Богатюк, д-р Н. Процик, д-р Б. Романенчук та д-р П. Мірчук.

ПРОФ. ВОЛ. ЖИЛА ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ СЕКЦІЇ АСОЦІЯЦІЇ МОДЕРНИХ МОВ

Остін, Тексас. — Проф. В. Жила брав в днях 11 і 12 листопада ц.р. участь у з'їзді Південно-Центрального Відділу Америк. Асоціяції Модерних мов. На цьому з'їзді обрано його на голову Слов'янської Секції цієї Асоціяції. В грудні ц. р. проф. Жила матиме доповідь про І. Франка на зборах Американського Ономастичного Товариства у Ню Йорку.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Для загального добра

Схвалений на Другому З'їзді Українських Журналістів Америки и Канади в Торонті, Канада, 6-го листопада ц. р. Кодекс етики українського журналіста, оприлюднений у вчорашньому числі „Свободи", це — документ, який перейде до історії української преси, як здорова, активна й конструктивна дія українських журналістів, що з уваги на пресумні відносини в окупованій Москвою Україні є насправді — поруч із своїми колегами в інших вільних країнах світу — головними представниками українського друкованого періодичного слова. Кодекс етики українського журналіста укладено на основі норм, що існують в усій пресі культурних країн вільного світу, особливо тих, де вона має за собою довгу історію, в ході якої постали писані и неписані закони, традиційні норми й звичаї.

З поняттям преси у країнах Заходу тісно пов'язане питання свободи друкованого слова. Зокрема в Америці, як відомо, не існує взагалі окремого пресового закону, тут і в Канаді немає державної цензури. Ця ідеальна свобода слова є не тільки величезним привілеєм, але й важким зобов'язанням для всіх працівників преси, всіх журалістів і публіцистів. У тих народів, які з розвитком своєї державности, зокрема свого демократичного парляментарного устрою, осягнули високий ступінь політичної культури, витворилась неначе самочинно й своєрідна культура преси. Вона проявляється в тому, що всі її працівники є самі собі „цензорами", маючи глибоке зрозуміння і вичуття, що „можна" и чого „не можна" писати та друкувати. Це стосується тону й характеру коментарів на всі події, проповідування ідей, політичних оцінок, полеміки и критики.

На превеликий жаль, українська преса аж надто часто грішить таким тоном і такими зворотами, які виходять поза рямці етичних принципів, що зобов'язують західню пресу. Це не справа стилю, не справа підтягування всіх газетних статтей під якийсь один, та ще й сухий, формалістичний знаменник. Було б смішно й найбільш шкідливо навіть думати таке, бож різнородність стилів, полет, темперамент — найліпші прикмети журналістики й публіцистики. І наш кодекс етики ні трохи цих природних прерогатив журналістичної свободи не спутує. Суть у тому, щоб пильніше зберігати те, що зветься, хоч формально і незастереженим, але фактично існуючим авторським правом, — щоб сперш у перевіряти зачуті плітки й вістки і не будувати на їх основі обвинувачень, — щоб ставитись до всього писаного з доброю вірою і добрим наміром, — щоб відрізняти полеміку від лайки, — щоб ставитись льояльно до інших журналів і газет, до всіх інших колег - журналістів, — щоб розмежовувати проблеми від осіб, — щоб в усій праці керуватися доброю волею , „чесною грою", — щоб пам'ятати, що „підставою журналістичної праці є повне і беззастережне пошанування правди".

Кодекс етики українського журналіста схоплено у 12-ох точках, що в найкоротшій і найядерніщій формі зформулювали базу, на якій повинна спиратися співпраця всіх українських журналістів і публіцистів, що стоять на спільній усім нам національно - державній ідеологічній плятформі. Це надзвичайно широкі рямці, в яких можлива, бажана й конечна співпраця наших журналістів і публіцистів усіх партійно - політичних напрямків і течій. Було б зле, коли б українська політична думка була „реґляментована", коли б не було широкого вахляра поглядів і течій, породжуваних долею українського народу та життям української громади у вільному світі. Проте, всі вони можуть діяти й суперничати, займаючи становище у своїх пресових органах до актуальних справ та пропаґуючи свої погляди й ідеї, обороняючи їх і виступаючи проти інших поглядів - саме на базі схваленого Кодексу етики українського журналіста. Тому цей Кодекс має куди ширше громадське значення, як тільки справу, що стосується одного журналістичного фаху, одного журналістичного стану.

Спілка Українських Журналістів Америки і Канади не мають більшої екзекутивної сили, як тільки моральна сила, щоб стежити за додержуванням Кодексу етики у практиці. Другий з'їзд Українських Журналістів Америки й Канади прийняв цей Кодекс у переконанні, що зорганізовані в обох тих спілках і не зорганізовані наші журналісти й публіцисти самі, добровільно дотримуватимуться його постанов — задля власного добра, задля престижу імени української преси й українського журналіста, для добра української громади й для перемоги української правди.

Богдан Галайчук

ЗА КУЛІСАМИ „КОМАНДИ КОНДОР"

Буенос Айрес. — Щасливо скінчилась комедія, яка могла мати трагічний вислід.

З Порт Стенлі, єдиного міста на Мальвінських островах, що належать Британії, відплив транспортовий корабель арґентинської військової фльоти з пасажирами арґентинського літака державної компанії „Аеролінеас Архентінас", що 28 вересня приземлився був у Порт Стенлі.

Він вилетів попередньої ночі з Буенос Айресу в напрямі Ріо Галлеґос, на південному кінці континенту, але о 6.05 годині ранку командант літака повідомив через радіо, що його змушено змінити напрям і завернути до Порт Стенлі. А що там немає порядного летовища, прийшлось йому причалити на гіподромі, при чому колеса літака загрузли в болоті по осі. Лише завдяки вправності пілота корабель вернувся до Арґентини з живими людьми, а не з 50 домовинами.

Між учасниками того лету було 6 осіб залоги та 45 пасажирів, серед них 5 дітей. Але, як виявилося, з тих 45 пасажирів лише 27 було „цивілів", а решту творили 18 боївкарів „Команди Кондор" під проводом відомого перонівського діяча Мануеля Кабо та Марії Христини Верріс.

Речник „Кондору" пояснив журналістам, що ця організація постала півтора року тому і об'єднує молодих пероністів та непероністів. До речі, арґентинцеві нелегко дістати візу на Мальвінські острови. Недавно їздив туди один фільмовий репортер, і хто знає, чи це не він перевів розвідку. Якщо так, тоді його підготова до розвідчої служби насуває поважні сумніви.

Насправді та ідея зродилася куди давніше, це тоді, коли ліво - націоналістична — практично марксистська — організація „Такуара" перевела була „експропріяцію" в банковій поліклініці, що коштувала жертви в людях. Напасники признались, що їм треба було грошей, щоб купити судно, озброїти його і... здобути Мальвінські острови. Слід додати, що ті острови віддалені на 400 кілометрів від найближчої арґентинської пристані і що на них є всього 7 британських поліцистів. Якщо боївка була б численнішою, вона справді могла б була захопити Порт Стенлі, що привело б до куди гострішого конфлікту, зокрема якщо були б при тому людські жертви.

У 1833 р., коли Британія відібрала в Арґентини, чи пак Об'єднаних Провінцій Ріо де ля Плята, Мальвінські острови, це було легко пояснити: тоді потрібна була їй перлина морських баз, що запевняла б зв'язок імперії. Після другої світової війни не стало імперії, з винятком ядрових ракет морські бази втратили значення, але Британія, зрезиґнувавши з таких могутніх баз як Мальта та Сінгапур, чомусь тримається Мальвінських островів, мобілізуючи проти себе громадську думку Арґентини і всієї Латинської Америки. У грудні минулого року Генеральна Асамблея ОН звернулася із закликом розв'язати справу Мальвінських островів шляхом англо - арґентинських переговорів, які почались у липні.

Отже, темні кола, які ховаються за спинами хлопчаків з „Команди Кондор", мусіли поспішати.

Арґентинський літак причалив у Порт Стенлі вранці, а вже по полудні розташувались у його центрі поліційні частини, в очікуванні заворушень. Справді, о год. 7.55 вечора з двох авт обстріляно британську амбасаду, через 20 хвилин після того група хлопчаків пробувала уладити маніфестацію, розкидаючи летючки, підписані: „Арґентинська Перонівська Молодь — Федеральна Команда 8 жовтня" та „Рух Нової Арґентини".

Дивним дивом саме того вечора зібрались у Генеральній Конфедерації Праці секретарі всіх перонівських синдикатів і тієї самої ночі опублікували комунікат, в якому закликали „перевести негайну мобілізацію всіх секторів для потвердження арґентинського права на Мальвінські острови". Згідно з вістками із поінформованих кол, ішлося про генеральний страйк, якщо членів „Команди Кондора" було б арештовано.

Минулого року серед пероністів стався розлам: юнійний діяч Вандор виповів Перонові послух і захопив керму Конфедерації, усуваючи її генерального секретаря Альонса. Між обома групами розгорілася боротьба: у виборах губернаторів та послів провінційних леґіслятур виявилася поважна перевага ортодоксальних альоністів.

Військовий уряд ген. Онґанії був тепло прийнятий обома перонівськими групами. Щоб могти спертися на сильній Генеральній Конфедерації Праці, Онґанія настоює на об'єднанні її, натискаючи на розсварені сектори.

У столиці група Вандора має перевагу, але у загальнокрайовому маштабі вона слабша від групи Перона-Альонса, тим більше, що ця остання група створила спільний фронт з 32-ма демократичними юніями, який матиме безсумнівну більшість у виборах до проводу Конфедерації. Треба було не допустити до виборів, послаблюючи позиції того, що тих виборів домагався, тобто Онґанії.

Таким чином і без того морально послабленому урядові завдано політичний удар, ставлячи його авантюрою у Порт Стенлі перед прикрою дилемою. Згідно з міжнародним правом, арґентинський уряд має обов'язок не допустити до нападу на територію, яка знаходиться під чужою адміністрацією, навіть коли має до неї необґрунтовані претенсії. Уряд вийшов би перед світом зовсім неповажно, якби не засудив гостро нападу і не заповів гострих санкцій проти напасників.

Британська преса, яка сприйняла „десант" з притаманним англійцям гумором, виявила тривогу на другий день, коли появилась фантастична поголоска, мовляв, змовники пробували захопити князя Филипа, щоб... виміняти його за Мальвінські острови.

Одним словом, міжнародні міркування вимагали мужньої реакції — і Онґанія видав комунікат, зредаґований у першій особі. Комунікат потверджує арґентинську суверенність на Мальвінських островах, але пригадує, що це — виключна відповідальність уряду, а всякі авантюри приватних людей лише шкодять національному престижеві. Напасники і ті, що їх підбехтували, відповідять перед судом.

Вандорівський провід Генеральної Конфедерації Праці поспішив оголосити ще перед урядом свій власний комунікат, у якому визнає „національними героями тих сміливих арґентинців, які записали нову славну сторінку в обороні нашої суверенности". Справа не скінчиться на зударі між двома комунікатами. Напад „Кондора" започаткував цілий ланцюг нагод для протиурядових маніфестацій.

Правдоподібно, уряд відповість репресіями на спроби страйків, маніфестацій та інших подібних „кроків". Можливо, що слідчий, перед яким стане „Команда Кондор", дійде по нитці до вандорівського клубка. Вандорові й товаришам не зашкодить посидіти трохи у холодній, щоб здобути ореол „мучеників" за робітничу справу, „жертв" військово-католицької диктатури, і, що головне, щоб мати претекст до збойкотування виборів до Генеральної Конфедерації Праці.

ГІРШЕ КАТА...

„Над широкою рікою, між густою осокою жило собі жабеня. І горлало щодня те капосне жабеня: „ква-ква! І ріка — не така! І тече не туди! І тече не так!

І ніхто цього не помічав би, якби за тією рікою, широкою та стрімкою, не жили в далекому болоті лихі жаби чорнороті. Вони-то і звернули увагу, що жабеня чомусь не кумка, і осінила їх лукава думка. Набрали духу і заквакали, заголосили, заплакали: „Жабеня пропало!", „Жабеня за правду постраждало!", „Жабеняті — свободу!"

Так по - езопівському починає київський вересневий „Перець" „Про містера Стецька і великомученицьке жабеня". Кинувши пізніше езопівську мову, якийсь Василь Осадчий переходить далі, як він каже, до мови фактів: „Весною цього року українські буржуазнонаціоналістичні угруповання за кордоном розгорнули вельми бурхливу антирадянську кампанію, в центрі якої опинився київський літературний критик Іван Дзюба".

І пішло, і пішло... Дісталося всім — і „найлютішим ворогам" — бандерівцям, і Ярославові Стецькові, і „Голосові України", і „Визвольному Шляхові", і „Українському Слову", і „Свободі". Не минув „Перець" Антибольшевицький Бльок Народів (АБН), Комітет Українців Канади (КУК), Союз Українців у Великобританії, націоналістів - мельниківців з провідником Штуль-Ждановичем.

Сам того не помічаючи, Василь Осадчий проговорюється, що „час від часу проводяться за кордоном, зокрема в США, всілякого роду демонстрації, виступи в конґресах „на захист України", „тижні поневолених націй", „дні визволення України" тощо".

Підневільний український читач довідається з цих рядків дечого про те, що і хто робить поза межами рідної землі в ім'я України.

А може вересневий „Перець" призначений лише для закордону, а там, для домашнього вжитку, ця сторінка заповнена іншим матеріялом та іншим змістом? Занадто вже широко розв'язався Осадчому язик, як на тамтешню цензуру, не говорячи про кольорову карикатуру з жовтоблакитним прапором, подану розміром третини сторінки...

Але що з Іваном Дзюбою? „Не треба думати, — жалить Василь Осадчий, — буцімто І. Дзюба нічого не знає, яка метушня зчинилася за кордоном навколо його імени. Ставши розмінною монетою... він, здається, аж загордився, навіть носа почав копилити. Хоч, до речі сказати, ніс він копилить уже давненько. То йому не подобається метод соціялістичного реалізму, то загалом його не задовольняє наш радянський спосіб життя".

Василь Осадчий пише, що ув'язнення Івана Дзюби — це „вигадка і лемент буржуазних націоналістів"; що він то прогулюється під київськими каштанами, прямуючи на працю до Академії Наук, то відпочиває в будинку письменників в Ірпені, то лікується під кримським сонцем... Але наприкінці не витримує, зривається з голосу і верещить: „Чому в І. Дзюби і досі не повертається язик, щоб висловити своє ставлення? З ким ви, І. Дзюба? Мовчите? А треба відповісти!"..

Гірше ката розпинають людину.

П. Панасенко

„ТИСЯЧНИКИ"

Удень і вночі йдуть вантажені солодкими кореннями автомашини з бурякових плянтацій до цукроварень, — повідомляє з Черкас кореспондент „Радянської України" (часопис з 19 жовтня). — У Дробівському, Христинівському, Шполянському та Звенигородському районах на кожну машину припадає по 20-25 тонн вивезених щодоби цукрових буряків. Серед водіїв багато „тисячників", тобто тих, хто вивіз по тисячі тонн солодких коренів.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

о. Роман Ганас

НЕ ПАДАЙТЕ НА ЗЕМЛЮ, ПОЖОВКЛІ ЛИСТОЧКИ

І знову дожили ми пори року, коли на наших очах поволі спадають на землю пожовклі листочки, віщуючи прихід осени по гарному, теплому літі. Осінь в Америці чи не найкраща пора року. Спокій, лагідне тепло, червоно-жовте листя на деревах вбирає очі, збуджує жаль за літом і пригадує, що життя людей — цікава, захоплююча казка, яка здається щойно почалася, але, на жаль, скоро скінчиться.

І в нас у рідному краю осінь бувала прекрасною. Чар нашої осени виявляв себе в повній красі головно по селах. Стодоли, повні збіжжя, сади, повні пахучих, смачних овочів, городи, повні ярини, радували серця їх господарів, а врожайна наша земля-мати, обдаровуючи її власників плодами, казала прикривати себе переораними скибами і перед зимовим спочинком бажала своїм дітям в щасті, радості та згоді славити Бога і рости та виростати на добрих людей.

Довгими століттями споживали наші предки плоди рідної землі, але не завжди жили між собою в згоді та любові, — так, як повчав Христос, як благала нас кров'ю насичена рідна земля. І коли ми ділились та ослаблювали себе, коли, гекатомби жертв не навчили нас жити в згоді, не навчили ставити добро народу, його волю понад особисті примхи та амбіції, тоді наша добра земля, зраджена непослухом своїх дітей, як та Шевченком оплакана зведена красуня, віддавала свої плоди ворогам, а нам, її окаянним дітям, казала жити на чужині, покутуючи за гріхи супроти четвертої Божої заповіді.

Знову поволі падають на землю пожовклі листочки, залишаючи оголеним галуззя дерев. А ще ж так недавно цвіли квіти, ще так недавно проміння теплого сонця огрівало землю і ці, тепер пожовклі листочки проколювалися крізь шкірку, щоб розвинутися, дати соки квіттю та овочам. Бо такий порядок природи установив Бог Творець, що весна — то цвітіння, літо — дозрівання, осінь — жнива, а на зиму природа мусить завмерти, щоб навесні знову пробудитися.

Життя природи плине так само, як життя людей. Одна тільки між ними незмінна різниця, яка в почуваннях людських сердець навіть у найкращу теплу осінь зроджує сум і пригадує ту тужливу, відому всім нам пісню, що „вернеться весна, а молодість не вернеться, не вернеться вона". І тому з глибин людських почувань рвуться благальні прохання: не падайте на землю, пожовклі листочки, не віщуйте нам, смертним людям, приходу зими, не зворушуйте наших очей сльозами за втраченими молодими літами, за щастям тих минулих хвилин, які не повернуться ніколи!

Осінню людського життя є старість. Приходить вона після весни та літа, приходить знесилена трудами життя, з поморщеним обличчям та сивим волосям. Небажана старість зближається поволі-непомітно. Здавалося, що ще так недавно дитинство та молодість веселили життя, здавалося, що вони ніколи не минуться, але дійсність співає одну пісню для всіх, що під осінь не відмолодіємо, що під осінь не втнемо гопака!

Прикмета старости — шукання спокою, туга за минулим і за людьми, які б теплотою своїх сердець облегшували духові та фізичні терпіння.

Ті з наших людей, які мали щастя прибути на чужину з родинами, з дітьми, мусять бути першими, що подбають про старих батьків, які їх виховали, про приятелів, щоб вони на старість не лишились самотніми, не терпіли холоду та голоду. Вони добрим словом і сердечним усміхом огріють старечі серця батька та матері, які колись пестили й охороняли своїх дітей від життьових небезпек.

Найбільш нещасними серед нашої еміґраційної громади є немічні, самітні та бездітні люди, яким судилося прибути на чужину вже не молодими. Таких людей маємо вже досить багато, і є між ними немало заслужених для народу патріотів. Вони з особливою тривогою зустрічають прихід осени, а по ній холодної зими, болюче сприймають прикру правду, що й донині ніхто з наших людей чи то в ім'я Христа, чи в ім'я патріотизму не подбав, щоб тут, в Америці, по більших містах постали доми для наших немічних, осамітнених людей, Щоб вони не мусіли тинятися по чужих, твердих кутках. В осінніх „старечих розважаннях, мов на екрані, являються шляхи-дороги минулого життя, пригадуються добрі діла, які залишаться рідним і рідному народові. І якими ж мізерними в тих осінніх розважаннях являються багатство, слава, влада, що їх до гробу ніхто не забере, а якими вартісними добрі діла, добре ім'я, придбані за життя.

На подвір'ї одного манастиря стояв старий клен. Удень це дерево було мовчазне й тихе, але ввечері нараз оживало, бо сотки пташок злітались до нього, щоб уночі відпочивати поміж його віттям і листям. Яка ж щаслива старість у тих людей, що, оглянувшися на пройдену дорогу, зможуть порівняти себе із цим старим кленом, який жив не лише для себе.

Щаслива та людина, яка не змарнувала своїх літ, яка на старість має чисте сумління.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ЖУРНАЛ ПРО Л. ГУЦАЛЮКА

Париж. — Великий паризький мистецький ілюстрований двомісячник „Журналь де ль'аматер д'арт" з 25 жовтня ц. р. приніс на цілосторінковій кольоровій обкладинці пейзаж Любослава Гуцалюка, а всередині журналу — знову цілосторінкову надзвичайно похвальну рецензію про Л. Гуцалюка пера П'єра Імбурґа, ілюстровану п'ятьма репродукціями образів нашого мистця. Автор рецензії згадує поруч із ним Архипенка і Хмелюка та кількакратно підкреслює його український рід. На запит, чи Гуцалюк є українцем, американцем чи французом, автор рецензії відповідає, що у своїй творчості Гуцалюк є універсалістом, — українським мистцем, який захоплений Парижем і французьким мистецтвом.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(121)

У липні 1892 р. Франко писав Драгоманову, що вибирається до Відня, щоб скласти там докторат, вислухавши лекції визначного славіста проф. Ватрослава Ягіча, хоч не вірив, щоб його допустили „навіть до приватної доцентури". Від жовтня 1892-го до червня 1893 року Франко студіював у Віденському університеті, і за працю „Варлаам і Иоасаф, старохристиянський духовний роман і його літературна історія" здобув титул доктора філософії. Цей роман, збудований на індійських леґендах про життя Будди, був поширений по всьому тодішньому культурному світі, в тому числі і в Україні.

Франко мав усі кваліфікації, щоб добиватися права викладати в університеті. Здавалося, що збільшилася можливість для Франка стати викладачем Львівського університету, бо в жовтні 1894 р. помер проф. Омелян Огоновський. Уже в листопаді Франко просив дозволити йому габілітуватися, тобто обороняти право „на викладання історії української літератури та етнографії".

М. Возняк у праці „Недопущення Івана Франка до доцентури у Львівському університеті" (Іван Франко. Статті і матеріяли. Збірник перший, Львів, 1948, ст. 43-63) докладно з'ясовує справу Франкової габілітації. Габілітаційний кольоквіюм відбувся 18 березня 1895 р. під проводом декана Пузини. Питання ставили професори Каліна, Шараневич, Грушевський і Дембінський. Відповіді кандидата виявили його ґрунтовне ознайомлення з предметом як у загальному, так і в деталях. Франко відповів на 16 питань.

22-го березня 1895 р. Франко прочитав перед професорами філософічного факультету пробну лекцію про поему Шевченка „Наймичка". На цій лекції, як згадує Денис Лукіянович, було присутніх понад 30 студентів. Між професорами були ректор, проректор, декани і сенатські представники професорського збору. „Авдиторія нагородила його оплесками, і коли сенат вийшов, професор Каліна і ще дехто з професорів потиснули руку Франкові, поздоровляючи його". Лукіянович згадує, що „студенти обступили тоді Франка і поздоровляли його з успіхом . . . Час було йти. Та в цей момент відступила від вікна непоказна жіноча постать. Це була дружина Франка — Ольга Федорівна. Маленька, худорлява, бліда, з бистрими руками, чорними очима. Вона збоку приглядалася, а тепер замішалася між молодь і мовчки йшла до чоловіка. Я знав Ольгу Федорівну ще від 1887 р., але тільки тепер зрозумів цю жінку, що присвятила своє особисте життя великому поетові і діячеві" (І. Франко у спогадах сучасників, ст. 250-251).

Франко не став професором Львівського університету, на професорів були найменовані Олександер Колесса і Кирило Студинський, бо пізніше відкрили ще одну українську катедру.

Франко сам описав історію цього свого неуспіху, такого важливого для дальшого його життя. М. Возняк пише у згаданій праці, що „фатальний 1895 рік у житті Франка став ще фатальнішим для дослідів над українською літературою і її історією. Після Огоновського катедру зайняв чоловік, який дав науці ще менше, ніж його попередник" (ст. 63).

Франко згадував про візиту в намісника графа Казіміра Бадені в спогадах у „Ділі" 1912 р. Між Франком і Бадені відбулася така розмова:

П. Намісник: „Так, пане Франко, ваш докторат і ваша габілітація все це дуже гарне, але як я можу допустити, аби із співробітника "Kurjer-a Lwowsk-ого" раптом робився університетський професор?"

Для пояснення цього досить дивного питання треба тут сказати, що я від року 1887 був співробітником демократичної польської газети "K. L.", яка не раз гостро виступала проти корупційної та деправаційної системи, протеґованої графом Бадені, і йому особисто була дуже немила.

Я відповів: „Ексцеленціє, я компетую отримати venia legendi (дозвіл читати лекції) не як співробітник "K. L.", але на основі моєї наукової праці. Я поділяю політичні засади "K. L." і для того беру участь у видаванню цієї газети, але від тепер хочу усунутися від політичної боротьби і віддати всі свої сили науковій роботі і для того бажаю осягнути приватну доцентуру на університеті".

П. Намісник: „Ви оженилися з росіянкою?"

Я: „Так".

П. Намісник: „Ви взяли за нею дещо грошей?"

Я: „Так, ексцеленціє, коло 3,000 рублів, саме стільки, аби в разі потреби не вмерти з голоду".

П. Намісник: „У вас четверо дітей, і вони досі не хрещені?"

Я: „Так, ексцеленціє".

Намісник: „Но, бачите, я добре поінформований. Побачу, що зможу зробити для вас. Тільки, знаєте, свою аґітаторську діяльність мусите наразі покинути. Отже до побачення, пане Франко!" („Історія моєї габілітації". І. Франко у спогадах сучасників, ст. 572-575).

ФРАНКІВСЬКІ РОКОВИНИ В ТОРОНТІ

Святковий Концерт відбувся заходами ділового Комітету в 110-ту річницю народження і 50-річчя смерти Івана Франка 25-го вересня в Авдиторії УНО в Торонті. Програма Концерту була така: Канадійський гимн; „Коли часом", І. Недільського, вик. Квартет „Верховина"; Святкова доповідь, написав проф. В. Ревуцький, відчитав Ю. Поченюк; „Безмежнеє поле", І. Франка, муз. М. Лисенка, „Ой ти дівчино" (Франко — А. Кос Анатольський), відспівала Галина Андреадіс, меццо-сопрано; „Вечірні гармонії", фертепіянове сольо Ліста, відограв Славко Сенишин; „Ой у полі над могилою", нар. пісня муз. М. Лисенка, „Ой чого ти дубе", нар. пісня, муз. Стеценка, вик. Ігор Заіка — бас; „З вершин і низин", „Великі Роковини", уривки з творів читали Ніна Теліжина і Юрій Поченюк; „Розвійтеся з вітром," „Нехай і так". І. Франко, муз. Я. Степового, вик. Галина Андреадіс; „Ой ти дубочку", муз. Фільца, „Розвивайся," Франко - Бобикевич, вик. квартет „Верховина." „Не пора, не пора" — гимн І. Франка, фортепіян А. Ярошевич.

Квартет „Верховина" під мист. кер. Олени Глібович, члени Віра Байрак, Віра Івашко, Женя Котиш, Галя Юник, фортепіяновий супровід Стефанія Жовнір-Клос. Мистецьке оформлення сцени Е. Теліжин.

Першою і восьмою точками був виступ квартету „Верховина", який оригінально відспівав пісні і показав, як під умілою рукою мистецького керівника можуть скромні народні пісні виластися як шедеври співу й музики. Тому, що намічені нами сили, які ми хотіли представити в програмі нашого Концерту, як пан Гошуляк (бас) і Хор Прометей відмовилися брати участь в нашім Концерті, нам прийшлось сягнути поза Торонто до Британської Колюмбії. Професор В. Ревуцький написав цікаву святочну доповідь, яку відчитав п. Поченюк, з пієтизмом до того, про кого вона була написана.

Зіркою нашого Концерту, незрівняним мистцем, була наша люба і дорога оперова співачка Галина Андреадіс (меццо сопрано). Перша її пісня „Безмежнеє поле" була динамічним вибухом страждань людини — автора-поета, що серед холодної людської пустелі з нестерпним болем в серці — самітний, несеться думками в незнаний простір в надії втекти від болю, що серце його розривав. Цей великий біль ми бачили в очах нашої мисткині, яка і голосом і грою свого надзвичайно виразистого обличчя викликала в наших серцях ті самі почування, що колись бурлили в серці поета. Я не зчулась, як замітила, що сльози болю ллються з моїх очей, і сягнула по хустинку та побачила, що й моя сусідка обтирала очі. Богатьох вона своїм співом зворушила до сліз.

Друга пісня „Ой ти дівчино, з оріха зерна", викликала бурю оплесків.

Вітана невгасаючими оплесками вона відспівала дальші дві пісні до слів Івана Франка, муз. Я. Степового: „Розвійтеся з вітром" та „Нехай і так".

В пісні „Розвійтеся з вітром' вона знову захопила нас всіх і визвала скалю почувань жалю і співчування до ніжних зелених листочків, що вітер їх розвіяв, мов тихі зітхання. Вони в'януть і жовкнуть. Це не песимізм поета так зворушує наші душі, це та пекуча правда, яка стає нам перед очі вічним докорєм. І так їх віддала пані Галина своїм співом лебединої пісні поета.

Звенить резиґнація в пісні, а в очах Галини безнадійний смуток, коли вона зачала співати пісню: „Нехай і так, що згину я", але з цього безмежного болю резиґнації виривається крик велетня„ бо він радо йде на чесне праве діло, за нього радо в горю вмре і аж до гробу додержить ціло свій прапор.

Ще треба відмітити здібність молодого композитора І. Соневицького, що зумів вжитися в хвилювання і віддав його з успіхом в своїй композиції. Бачимо небуденні здібності композитора, і бажаємо молодому мистцеві дальших успіхів.

Галина зачарувала нас всіх і спонтанні оплески і прохання ще одної пісні невгавали. Вона подарувала нам ще дві пісні, і кінцева пісня: „Любіть Україну свою" була вершком нашого захоплення.

Ми щиро дякуємо милій пані Галині Андреадіс, що вона приїхала до нас, щоб звеличати пам'ять нашого великого поета І. Франка. Її завдячуємо, що наше громадянство масово наповнило залю нашого Концерту, дохід з котрого призначено на розбудову Дому для старших в Торонті.

Пан Ігор Заіка відспівав дві пісні: „Ой у полі над могилою" і „Ай чого ти дубе" з умінням. Він ще учень, але не відмовився брати участь в нашім Концерті і порадувати нас своїм співом.

В точці 6 відчитали Ніна Теліжина і Ю. Поченюк уривки з творів І. Франка зі збірки „З вершин і низин" з вмінням і чуттям.

Цю рецензію написала я на те, щоб показати українцям в Америці, як прийняли ми в себе Вашу співачку Галину Андреадіс, і як оцінили її згоду приїхати до нас і виступити на нашім скромнім Концерті, влаштованім на добродійну ціль розбудови дому для старших.

Торонто, 30-го вересня 1966

Анна Франко-Ключко

Д-Р ВОЛОДИМИР КАЛИНА

(В річницю його смерти)

Рік тому відійшов від нашої спільноти перед престіл Всевишнього д-р Володимир Калина. Цей непересічний громадянин,над міру скромний, єднав у собі дві цінності у їхніх вершках: він був знаменитим боєвим старшиною під час наших визвольних змагань, а в пізніших роках життя — визначним ученим.

Уроджений 18 серпня 1896 року в Колоколині пов. Рогатин в селянській родині, він, по закінченні гімназійних студій зголосився добровольцем до УССтрільців. Був він старшиною „Куреня смерти УСС", про який історики написали: „Курінь той досяг того, що може досягти боєва частина: — розкоші перемоги і безсмертної слави". Завзяті бої в листопаді 1918 р. на вулицях міста Львова і біля цього міста, де курінь УСС здобув собі назву Куреня смерти УСС, — є уділом старшини Володимира Каалини, ад'ютанта цього куреня на кривавому шляху під Вовчухами, Городком, у славній чортківській офензиві і за Збручем.

Володимир Калина у своїй книжці пз. „Курінь смерти УСС" (Львів 1936 р.) описує бої, яких був учасником. Ось фрагмент одного з них: „Сотні куреня смерти УСС пішли на багнети. Перша лінія здобута. Та противник б'ється завзято. Наше „Урра" не вгаває. Наші частини дігнали відступаючого противника." Володимир Калина написав чимало споминів з боїв. Коли читаємо їх, нам приходить на думку, що той, хто їх писав, мусів сам бути воїном - героєм.

Як старшина Володимир Калина визначався найвищими вояцькими прикметами. У пізнішому свойому житті він, як науковець, здобув цінне признання за свої праці з ділянки фізики. Знані були на Конференціях НТШ його наукові доповіді на тему „антиматерії у всесвіті".

В розмові зо мною, він, усміхаючись, заявляв: „Мені здається, що я все ще в одногострою старшини УСС і що хоч не виконую вояцької служби, маю ще стільки обов'язків супроти народу, що боюсь, що не стане часу на їх виконання".

А ті обов'язки дійсного члена НТШ, голови Військово - Історичного Інституту при НТШ, були важкі і відповідальні. Симпатію нашого громадянства з'єднували йому його блискучі доповіді, що він їх виголошував не тільки в Ню Йорку, але й далеко поза ним.

Відійшов від нас д-р Вол. Калина рік тому як вояк, відкликаний зі стійки напередодні виголошення свого реферату про Листопадовий Зрив, якого він був активним учасником.

Українська громада згадує пам'ять цього заслуженого мужа, що його життя було частиною історії нашого народу, — геройського сина України, яку він любив безмежно і для неї ділав до свойого останнього віддиху.

Боже Провидіння дало нам у минулому багато світлих громадян, що хоч відійшли, залишили нам у заповіті невмирущі вартості. Пам'ять про них належить плекати, бо як каже англ. філософ мин. сторіччя Тома Карляйль, — народ може бути врятованим зі свого горя визначними мужами. Цей його погляд є особливо актуальний для нашого народу в часах нашого історичного лихоліття. Цей сам філософ казав: „Суспільність спирається на культі героїв, — великий муж з його свобідною силою даною прямо з Божої руки є наче блискавицею, вогонь якої не згасає ніколи. Його розумному, цілющому слову може повірити кожний, а його діла ніби розгорнене полум'я чинить його великим."

У сучасний мент, коли в нас ще покутує комплекс меншевартости, що його нам накидають вороги України, ми повинні згадувати таких заслужених мужів, як д-р Володимир Калина, і пам'ятати про те, що й тепер існують серед нас правдиві герої науки, мистецтва, фізичної праці, герої священики і герої Визвольних Змагань за долю нашого народу і його державність.

Ярослав Гриневич

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

Дітройт, Миш.

Гуцульський Вечір

Не кількість, а якість найважніша в громадській роботі наших товариств. Прикладом на це може бути „Гуцульський Вечір", влаштований 56-тим Відділом Союза Українок ім. Л. Старицької - Черняхівської 9-го жовтня.

Зорганізовані у відділі пані поставили собі за мету при помочі мистецької програми й виставки експонатів показати дітройтській громадськості, зокрема нашій молоді, красу й багатство культурних надбань, що їх внесла до всеукраїнської духової скарбниці Гуцульська земля. 56-ий Відділ, хоч своїм числом членів не належить до найбільших, та пильною працею виконав задання з користю для цілої дітройтської громади.

Програма вечора, яку відкрила голова відділу п. А. Воробкевич, пройшла з повним успіхом. Після доповіді п. Л. Маринюк про минуле й сучасне гуцульщини, жіночий вокальний ансамбль виконав в'язанку гуцульських пісень. Співали: В. Андрушків, Е. Барнич, Х. Липецька, М. Савчук та М. Стефанюк. Приявні на залі довго оплескували талановитих виконавців. Музичний супровід виконав інж. Б. Андрушків.

Слідуючою точкою програми був показ народної (гуцульської) ноші. Був показаний автентичний стрій (святочний, жіночий і мужеський із Космача), як також і весільний, молодої „весільне деревце" та молодого „прапір". В ролі живих моделів виступили, власниця строю п-ні М. Злочовська і Б. Сенюк. Детальні пояснення подавала С. Дубова.

Студент театрального мистецтва, А. Лятишевський, знаний вже дітройтській громаді зі своїх попередніх виступів, рецитував „Довбуша" Федьковича. На сцені, гурт гуцулок та гуцулів при палаючій ватрі на тлі лісу, додав ще більше краси гарно відданій рецитації.

З не меншим успіхом пройшов танок „Гуцулка" — укладу панни У. Кунинської, яка є учителькою клясичних та народних танків. Танок виконували: Х. Камінська, Л. Коссак, Х. Кунинська та У. Кунинська.

Програму вечора збагатив виступ мистця живого слова артистки К. Бранки-Кривуцької, яка виконала новелю Черемшини п. н. „Туга". Її виступ полонив увагу слухачів, які нагородили артистку довготривалими оплесками.

У розваговій частині програми був виступ запрошених гостей-гуцулів п. О. Руденської з Клівленду і п. С. Зубаля з Лорейну. Вони забавляли нас віршованою мовою автентичних коломийок, гуцульським гумором, в якому було багато творчої сатири, пристосованої до сучасного еміграційного побуту. Приявні, кілька разів викликали оплесками виконавців на сцену.

Після сценічної мистецької програми, приявні оглядали в бічній залі дбайливо підготовану та багату виставку гуцульських експонатів — вишивки, кераміка, дереворізьба, килими, тканини, образи та фотознімки. До успіху мистецької виставки у великій мірі причинилась членка 26-го Відділу СУА п-ні О. Ткачук. Вона не тільки випозичила більшу кількість усіх експонатів, але теж допомогла її влаштувати. Експонати випозичили також п. Кальба, п. Василина та інж. Крохмалюк (фотознімки). У виставці було багато вишивок, дереворізьби та кераміки оригінального походження.

„Гуцульський Вечір" 56-го Відділу Союзу Українок — це один із серій вечерів, що в майбутньому мають відбутися в Дітройті під гаслом „Мандрівка землями України", які присвячені будуть різним областям України.

Б. Г-а

● 82-літній кардинал Ежен Тіссеран, з французького роду, 89-літній Джузеппе Піззардо, і 87-літній Альойзі Мазелля зреклися своїх епископських становищ в трьох епархіях недалеко Риму, згідно з бажанням Папи, щоб владики, які мають 75 років і більше — зрікалися своїх владичих постів. Однак названі кардинали залишились на своїх постах, що їх займали у Ватикані.

Помер Маркіян Охримович

Торонто. — Рідшають ряди українського громадського активу на чужині не тільки серед старшого віком покоління, але й молодшого. 4 листопада в Торонті несподівано відійшов у вічність сл. п. Маркіян Охримович, б. політв'язень польських та німецьких тюрем, революціонер ОУН, вояк Українського Легіону та голова Суспільної Служби Українців в Канаді.

Він народився 22 листопада 1915 р. в Завадові біля Стрия у визначній та заслуженій українській священичій родині Охримовичів. Важнішими етапами життя покійного були: студії теології у Львові, перервані ув'язненням та війною; участь в українському революційно - визвольному русі; студії експортівки у Відні; участь в Українському Легіоні — група Південь; закінчення студій у Відні; вінчання із п. Марійкою Савчак; еміґрація до Канади; студії суспільної служби в Манітобському Університеті; праця в Джан Говард Сосаєти для регабілітації осіб, що попали в конфлікт із правом.

На українському громадському відтинку пок. Маркіян проявив живу діяльність на відтинку виховання молоді, а опісля у секторі Суспільної Служби Українців в Канаді з осідком у Торонті. Засяг праці суспільної служби є дуже широкий; предметом його діяльности є опіка над одиницями, які із різних причин опинилися „на дні". Державні народи мають для тієї цілі зорганізовані спеціяльні аґенції із окремими фондами. Ми, українці, цього не маємо. Щоб нести допомогу потребуючим братам, покійний заснував Суспільну Службу Українців в Канаді. До праці заангажував кількох професійних сил із постійними урядовими годинами, та цілий ряд добровольців. Потрібні фонди здобуває загальною збіркою в місті та щотижневими бінґами. Організував допомогу в грошах, одягах й харчових пачках, потребуючим братам не тільки в Канаді, але і в інших країнах українського поселення. Помагав у відшукуванні загублених членів родини, з'єднував розлучених членів подружжя, давав поради потребуючим, як наладнати своє особисте, родинне й суспільне життя.

Відвічальна професійна праця, важка й широко закроєна громадська діяльність підкопала здоров'я покійного. Ідеєю допомоги „найменшому братові" він жив до останньої хвилини свойого активного життя.

В особі Маркіяна Охримовича громадськість в Канаді втратила свойого найкращого представника. Його діяльність це — вияв шляхетної, творчої, невсипущої й життєрадісної енергії української людини. Він любив людей і тисячам старався допомагати, не жалуючи ні часу, ні грошей, ані здоров'я.

Заате й велика українська громада Торонта віддала йому останню шану масовою участю в панахидах та похоронних відправах. Хай канадійська земля буде для нього легкою.

П. Мельник

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта

Монтреальська Округа УНС широко розгортає свою активність

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дянством. Зараз після прибуття 12-го листопада до Монтреалу передав по радіо (сітка СВС) відомості про УНСоюз та Україну, о год. 1-ій по пол. В часі передачі „Говорить Монтреал" у радіопрограмі п. Е. Орищука Головний Предсідник подав відомості про УНСоюз для монтреальських слухачів, а вечором у радіопрограмі „Український Час", його диктор п. Борис Дніпровий дав інформації про УНСоюз, як забезпеченеву українську установу, його видавничу і меценатську працю.

В пополудневих год. 12-го листопада відбуто засідання управи Окружної Ради в домі п. Попадинця, в часі якого п. Лисогір, вислухавши побажань і запитів відносно праці УНС, давав вказівки і вияснення, щоб пожвавити організаційну працю і послідовно реалізувати намічений плян. Наради були ділові, а присутні члени управи Окружної Ради: п. Попадинець — голова, п. Дубас — містогол., п-на Віра Гомонко — секр., п. Роман Стефанюк — касієр, п-ні Б. Мельник — пресовий реф. і окружний організатор п. Сквирський обговорювали справи, що відносяться до розгорнення праці в нашій окрузі.

У вечірніх годинах цього ж дня п. Лисогір використав нагоду зустрічі з молоддю в часі закінчення „Українського Тижня" українських студентських клюбів чотирьох монтреальських університетів і СУМ-івською молоддю.

13-го листопада п. Лисогір і п. Попадинець відвідали місцевість Лашін, де діє 465 Відділ УНСоюзу. Після Сл. Божої парох о. Кутний повідомив про приїзд Головного Предсідника УНС і заохотив громадян перейти до парохіяльної залі для зустрічі з представниками УНСоюзу. Зустріч з участю около 200 осіб, в тому замітна кількість молоді-студентів, відкрив голова 465 Відділу п. Дячишин, вітаючи п. Лисогора, голову округи і присутніх, прозвітував з праці управи, а секр. відділу п. Текля Мороз подала стан членства Відділу і забезпеченеву суму. Гол. радний п. Попадинець після заподання даних про УНСоюз, його забезпеченеві грамоти і користі для нашої громади із забезпечень в своїх установах, привітав головного предсідника і попросив його до слова.

Інформуючи про працю, яку він і веде УНСоюз на терені ЗДА і Канади за минулі роки і вказуючи на можливості організаційного і матеріяльного росту в майбутньому, п. Лисогір дав вичерпні відповіді на запити, які ставили присутні, між якими був недавно переобраний член Міської Ради п. Михайлюк.

Після закінчення зустрічі з громадянством, голова відділу п. Дячишин гостив обідом у своєму домі представників УНС і членів управи Відділу.

В 4-тій год. по пол. знову ж в Монтреалі відбулися збори - зустріч з громадянством і управами 7-ох Відділів в залі парохії св. Івана Хрестителя в дільниці Парк Екстеншен. Збори відкрив голова 174 Відділу п. В. Медвідь, попросив о. В. Бринявського провести молитву а п. Попадинця до ведення зборів. Секретарювала п-на В. Гомонко. П. Попадинець, вітаючи Головного Предсідника УНС у короткій біографії насвітлив його життєвий шлях. Просутні познайомилися з уродженцем ЗДА, який починаючи учнем укр. парохіяльних шкіл, переходячи членство і передові пости в молодечих укр. організаціях, членство і провід в громадських орг., членство в управі Укр. Конгр. Ком. Америки, вже п'ятий рік головний предсідник УНСоюзу і в безперервному контакті з українським громадським життям. Після заподання порядку нарад, п. Попадинець просить до слова п. Лисогора.

Головний предсідник УНС переводить паралелю між чужинецькими забезпеченевими установами і УНСоюзом і вказує, що жадних особистих більших користей, а тим менше громадських, не дають членам чужі забезпеченеві установи, спосіб полагоджування забезпеченевих справ не є вигіднiший і закликає приєднуватися в члени УНСоюзу. У 75-ліття, від якого нас ділить короткий час, ми повинні зустріти УНС із 100 тисячами членів.

Щоб присутнім були відомі організаційні досягнення нашої Округи, покликано управи Відділів до звітування: 465 Відд. — звітує голова п. Дячишин і секр. п-ні Мороз. Виказує зріст членства, вносить 6 нових аплікацій. 448 Відд. — звітує секр. п. Чайка, вносить 5 аплікацій. 471 Відд. — звітує голова п. Андрухів, запевняє приєднати до кінця року 25 нових членів, а заст. секр. п. Стефанюк вносить 4 аплікації. 473 Відд. — звітує голова інж. Граб і секр. п. Дзява, запевняє в розгорненні орг. праці, 434 Відд. — звітує секр. Б. Мельник, виказує великий зріст членства у 1966 р., що є головно заслугою голови Відділу, вносить 6 аплікацій. 474 Відд. — звітує голова п. Медвідь, вказуючи на льокальні труднощі в зорганізуванні Відділу, який ще не розвинув організаційної активности, а має можливості росту. 401 Відд. — звітує секр. п. Приймак. Відділ цей малий числом членів і від довшого часу не проявляє активности.

Після звітувань відкрито дискусію, в якій забирав голос окружний організатор п. Сквирський, який за відносно короткий час приєднав поважну кількість членів, однак ще є багато невикористаних можливостей, в організаційній праці натрапляє на труднощі, якими є конкуренція чужинецьких забезпеченевих установ.

У дальшому представники організацій вітають Головного Предсідника. Інж. Захаркевич від Української Національної Кредитової Спілки бажає росту УНСоюзові, бо під цю пору і в цій країні фінансова сила є дуже важна.

Інж. Граб вимагає вияснення версій щодо особи представника канадійської амбасади в ЗДА, яка брала участь в бенкеті 26 конвенції УНС. Висловлює бажання, щоб річні наради Головного Уряду УНС відбулися в Монтреалі.

О. В. Бринявський парох церкви св. Івана Хрестителя вітає Головного Предсідника УНС і на його руки складає гратуляції за видання Енциклопедії, висловлює признання для праці УНС і впевняє, що Відділ при цій парохії зросте. Як знавець забезпеченевого діла, радить перевести вишкіл секретарів.

П. Медвідь з прикрістю стверджує невдачі у плянах Відділу 474, які були зумовлені деякими помилками.

П-ні Мороз вказує на користь, яку дають зустрічі, виміна думок, вислухування порад і вказівок.

Головний Предсідник на кінець дає вияснення у справах 474-го Відділу і щодо пропозиції інкорпорування УНС в Канаді, бо ідеєю УНСоюзу є централізувати українське життя без огляду на границі держав, де він діє.

Усі приявні урядовці зобов'язуються невпинно посилювати свої організаційні зусилля, зокрема в останніх тижнях цього року, щоб придбати ще бодай 250 нових членів у цій Окрузі.

Збори закінчено молитвою о год. 8-ій вечора.

Слідуючі дні 14 і 15 листопада призначені на поїздку до Оттави, де діє 492 Відділ УНС, який належить до монтреальської округи.

Б. Мельник

Українські бібліотекарі відбули конференцію й обрали управу свого відділу в Ню Йорку

Ню Йорк. — (О. С.) В суботу 19-го листопада ц. р. відбулась в Українськім Інституті Америки Науково Інформативна Конференція Українських Бібліотекарів Америки з доповідями мгр Р. Ільницького „Професія бібліотекарів колись і тепер", працівника Конгресової Бібліотеки д-ра Андрія Фесенка „Україніка в Конгресовій Бібліотеці", д-ра Р. Борковського „Українські книжки і український читач в Америці зокрема в Ню Йорку", в якій доповідач, працівник Нюйоркської Публічної Бібліотеки ствердив, що українці мало вишукують книжок і тому бібліотеки їх мало купують. Мгр Ів. Кобаса з Колюмбійської Університетської Бібліотеки доповідав про „Каталогера, як бібліографа україніки в американських бібліотеках", даючи конкретні приклади. На кінець д-р Ол. Соколишин з Бруклинської Публічної Бібліотеки говорив про „Україніку англійською мовою у вільному світі", вказуючи на брак відповідних англомовних довідників про Україну. В дискусії взяли участь багато присутніх осіб, які висловились, що наше громадянство не доцінює професії бібліотекарів, бо не ознайомлене з тими можливостями, які ця професія дає для ширення правди про Україну.

Опісля відбулися загальні збори українських бібліотекарів метропольної округи Ню Йорку, якими керувала президія в складі др Р. Борковський, як голова та магістер Ів. Кобаса, як секретар. В програму входила коротка інформація д-ра Ол. Соколишина про те, „Як прийшло до заснування ТУБА", намічення пляну праці, запропонованого містоголовою ТУБА мгр Р. Ільницьким, працівником Нюйоркської Публічної Бібліотеки, та дискусія. Після цього обрано управу Нюйоркського Метрополітального Відділу ТУБА в особах: д-р Ол. Соколишин — голова, мгр Іван Кобаса, мгр Христина Блаженко, мгр Анна Кобринська, мгр Вол Кульчицький та д-р Р. Борковський — голова контрольної комісії. Передисковано справу заснування Українського Бібліографічного Довідкового Центру, принято запрошення Яр. Шав'яка відвідати Вашингтон для заснування там Відділу ТУБА та схвалено заклик до професійних бібліотекарів українців вписуватися в члени Метрополітального Нюйоркського Відділу ТУБА. Від преси на конференції був головний редактор „Америки" Мст. Дольницький, від УВАН проф. Вол. Міяковський, від НТШ мгр Анна Кобринська. Відчитано привіти від Головної Управи Товариства Українських Інженерів Америки, від Головної Управи ТУБА за підписом д-ра Романа Вереса, голови. Усні привіти склав мгр Іван Кобаса від Головної Управи СУМА та д-р Соколишин від Комітету Об'єднаних Американсько - Українських Організацій — Відділу УККА в Ню Йорку.

Слід відзначити, що від українських бібліотекарів з Вашингтону привітав новостворений Відділ ТУБА в Ню Йорку д-р Андрій Фесенко та що на ту Конференцію прибули наші бібліотекарі з Пенсильвенії, як д-р Вас. Луців, з Джерзі Сіті, мгр Марта Савчук, мгр Христина Блаженко з Кліфтону, Ню Джерзі, д-р Р. Борковський з Йонкерсу, Н. Й., мгр Вол. Кульчицький та д-р Ол. Соколишин з Квінсу, як також мгр Р. Ільницький, д-р Семен Федюк з Мангетену та мгр Ів. Кобаса з Бронксу. Можна було сподіватися численнішої участи публіки і українських бібліотекарів.

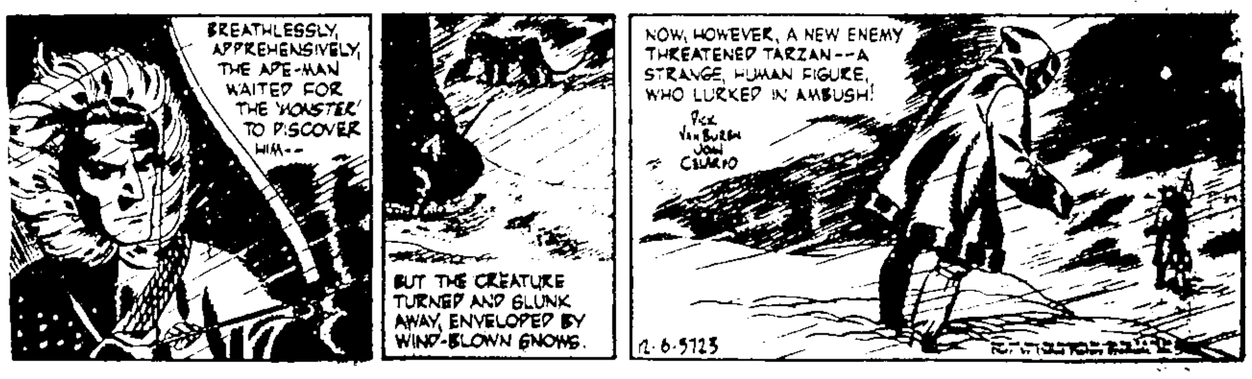
ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

З УВАГИ НА ЗАКІНЧЕННЯ БІЖУЧОГО РОКУ, АДМІНІСТРАЦІЯ ПРОСИТЬ ВСІ ТОВАРИСТВА ЧИ ПООДИНОКІ ОСОБИ, ЩО ДОВГУЮТЬ ЗА ОГОЛОШЕННЯ, ВИРІВНЯТИ ІХ КОНЕЧНО НАЙДАЛІ ДО

15-го грудня 1966 року

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ТАРЗАН, ч. 5723. Нова засідка!

Мавполюд чекав задихано й кмітливо, щоб виявити перед собою потвору...

Але потвора обернулася і зникла, прикрита сніговією.

Тепер, одначе, Тарзанові загрожував новий ворог... Дивна людська постать, яка чигала в засідці!